

SKUPNA IZJAVA SINDIKATOV ZASEBNEGA SEKTORJA NA KONFERENCI 16. 2. 2017 v LJUBLJANI

V sindikatih zasebnega sektorja opazujemo, da so naši člani in seveda tudi večina delavcev vse bolj nezadovoljni. Vsi govorijo, da se je kriza končala, tudi podatki kažejo, da je to res. V nekaterih dejavnostih delodajalci že težko najdejo nove delavce in posledično dodatno obremenjujejo obstoječe zaposlene. Produktivnost raste, dobički rastejo, obremenitve so večje, plače pa ne sledijo temu trendu. Skratka, dela se vse več za skoraj enake plače. Zadnji čas je, da se to spremeni. Zato industrijski sindikati in sindikati storitvenega sektorja iz Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) organiziramo 1. skupno konferenco z naslovom:

»Pošteno plačilo in 8 ur dela«.

Vsi prisotni sindikati izražamo naraščajoče nezadovoljstvo zaradi slabega socialnega dialoga. Ekonomsko stanje v zasebnem sektorju je dobro in se še izboljšuje. Sedaj so pogoji, da se izboljša tudi ekonomski položaj zaposlenih. Toda socialni dialog na državni ravni ne steče tako, kot bi lahko.

Največji problemi v zasebnem sektorju so na področju plač in ureditve delovnega časa, čeprav vemo, da je prav zasebni sektor tisti, ki ustvarja veliko dodano vrednost. V zasebnem sektorju je tudi daleč največ zaposlenih v državi. Zato bo dvig ekonomskega položaja zaposlenih v zasebnem sektorju imel pozitivne učinke tudi na javno-finančne prihodke države. Konferenca je tudi prispevek k mednarodnemu letu boja za višje plače, ki ga je razglasila Evropska konfederacija sindikatov (ETUC). Sindikati zasebnega sektorja smo v večini tudi člani naših evropskih zvez.

Socialni dialog med delodajalci in sindikati v zasebnem sektorju ne zasluži več besede dialog. Delodajalska združenja v pogajanja ne želijo vstopati, razen, kadar gre za zmanjševanje dogovorjenih standardov, pogajanja o tarifnih prilogah pa so zgolj simbolična. Rezultat dialoga so tarifne priloge h kolektivnim pogodbah dejavnosti (KPD), ki so nerealne, neživljenjske in ne služijo več osnovnemu namenu, to je, določanju najnižjih osnovnih plač zaposlenih v zasebnem sektorju.

Pregled najnižjih osnovnih plač, podan na konferenci, pokaže, da je po prepričanju delodajalcev dovolj, če je najnižja osnovna plača za I. tarifni razred okoli 400 € bruto ali celo manj. Prav tako ne pristajamo na dejstvo, da je osnovna plača delavca s VI. stopnjo izobrazbe v višini minimalne plače. Res je, da gre za absolutne minimume, res je, da delodajalci s svojimi podjetniškimi kolektivnimi pogodbami ali enostranskimi odločitvami sliko lahko popravljajo navzgor. Toda najnižja osnovna plača in izplačana plača nista isto. Res je, da povprečne plače v zasebnem sektorju segajo tja proti 1500 €, nekatere pa tudi višje. Vendar, kdo odloči, da je temu tako? Kaj zavezuje delodajalca, da

ne izplačuje le toliko, kot po tarifni prilogi h KPD mora? Kaj, če bi ne bilo minimalne plače? Kaj, ko bomo spet prisedli v isti čoln v času krize? Kaj, če delodajalec ni odgovoren? Kaj, če še vedno vrača kredit (vseeno, za podjetje ali kaj drugega)? Kakšna je višina dodatka, če je osnova nizka? Komu je prepuščen delavec, če ga ne ščiti kolektivna pogodba? Na vse to opozarjamo na konferenci, na vse dajemo odgovor z enotno pogajalsko zahtevo.

Uskladitev najnižjih osnovnih plač z dejanskim stanjem v gospodarstvu, ki ne bodo odvisne zgolj od volje posameznega delodajalca, je naš prvi cilj. Najnižja osnovna plača ne sme biti nižja, kot je minimalna plača, ki bi v skladu s priporočili in konvencijami Mednarodne organizacije dela (MOD) morala predstavljati plačno dno. Za doseg tega cilja bomo sindikati, udeleženci te konference, posredovali predlog za pogajanja za svoje tarifne priloge z zahtevo:

»Najnižja osnovna plača za I. tarifni razred po kolektivni pogodbi dejavnosti je minimalna plača.«

Sindikati, udeleženci konference, v drugem delu opozarjamo na delovni čas v zasebnem sektorju. Vračamo se v dobo, ko so se zaradi prizadevanj po 8-urnem delovniku začeli ustanavljati sindikati. V celotnem sektorju ugotavljamo, da je čas delovne aktivnosti podrejen potrebam in željam delodajalca. Na zaposlenih so samo obveznosti, od katerih se pričakuje oziroma zahteva, da jih izpolnijo. Stalne prerazporeditve delovnega časa, prekomerno opravljanje nadur, odrejanje dela v soboto, nedeljo in ob praznikih, neupoštevanje zakonodaje in preobremenjenost ter izgorevanje zaposlenih so prej pravilo kot izjema.

Tega ne ugotavljamo le sindikati, ampak tudi Inšpektorat RS za delo, ki je zaradi prirejanja evidenc delovnega časa večkrat nemočen. Zato bomo sindikati, udeleženci te konference, delovali v doslednem preganjanju vseh oblik delovnega časa, ki so v nasprotju z zakonodajo. Še bolj intenzivno se bomo posvetili doslednemu spoštovanju 8 urnega delovnika. Naša prizadevanja bodo šla tudi v smeri skrajševanja polnega delovnega časa in zahtevali bomo zaposlovanje novih delavcev, tako da se bodo zmanjševale obremenitve delavcev. Sindikati zasebnega sektorja iz vrst ZSSS predlagamo, da se:

»Problematika ureditve delovnega časa se uvrsti na sejo Ekonomsko socialnega sveta, ki naj sprejme ustrezne ukrepe«.

Konferenca je začetek organiziranih aktivnosti sindikatov zasebnega sektorja v ZSSS za doseg pravičnega plačila in 8-urnega delovnika. Kakšne bodo naše naslednje aktivnosti, pa je odvisno od odziva delodajalcev.

Ljubljana, 16. februar 2017

Koordinacija industrijskih sindikatov:

SKEI – Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije

STUPIS – Sindikat tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije

SINLES – Sindikat lesarstva Slovenije

SDGD – Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije

KNG – Sindikat kemične, nekovinske in gumarske industrije Slovenije

KŽI – Sindikat kmetijstva in živilske industrije Slovenije

SDE – Sindikat delavcev dejavnosti energetike Slovenije

Koordinacija storitvenih sindikatov:

SDPZ – Sindikat delavcev prometa in zvez Slovenije

GIT – Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije

SDTS – Sindikat delavcev trgovine Slovenije

SOPS – Sindikat obrti in podjetništva Slovenije

SFOS – Sindikat finančnih organizacij Slovenije

